

РЕШЕНИЕ

№ 2288

гр. София, 19.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на десети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Райна Мартинова
МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА Въззивно гражданско дело № 20211100510196 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 20116349 от 14.05.2021 г., постановено по гр.д. № 22632/2019 г. по описа на СРС, ГО, 120 състав, е уважен предявеният на основание чл. 410, ал. 1 КЗ от „ЗАД Б.В.И.Г.“ АД срещу АТ. АНГ. Д. иск за сумата от 619,44 лв. (шестстотин и деветнадесет лева и четиридесет и четири стотинки) – главница, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение за имуществени вреди от пътнотранспортно произшествие (ПТП), настъпило на 21.07.2016 г. в гр. София, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на исковата молба на 18.04.2019 г. до окончателното изплащане, както и сумата от 1335 лв. (хиляда триста тридесет и пет лева), представляваща направените разноски по делото.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ответника АТ. АНГ. Д., чрез особения представител адв. Ш., с която са изложени оплаквания за неправилност на постановения съдебен акт. Поддържа се, че в хода на производството не е било установено наличието на договорно правоотношение по договор за имуществена застраховка между ищеца и застрахованото лице, по силата на което за ищеца да е възникнало задължение да заплати застрахователно обезщетение, тъй като представената застрахователна полица не е била подписана от застрахованото лице. Неправилно съдът не е изключил същата по реда на чл. 183 ГПК. Позовава се на разпоредбата на чл. 344, ал. 1 КЗ, вр. чл. 26, ал. 2 ЗЗД. Счита също, че е налице противоречие в представените по делото доказателства, поради което искът също е следвало да бъде отхвърлен – едно лице е посочено като застраховано, друго е управлявало автомобила, съответно е предявило претенция за изплащане на обезщетение, а последното е било заплатено на съвзем различно лице. Решението е било постановено при неизяснена фактическа обстановка, с оглед което е било и необосновано. Намира, че неправомерно съдът е станал причина за генериране на

съдебни разноси, които са надвишили многократно цената на иска. Искането е за отмяна на решението и за отхвърляне на предявения иск.

С отговор въззиваемият /ищец в производството/ оспорва жалбата, като заявява доводи за нейната неоснователност. Изложени са съображения, че в хода на производството предявената претенция е била установена по несъмнен начин, с оглед което и правилно първият съд е уважил иска. Обръща внимание, че в първото по делото съдебно заседание е била представена полицата по договор за застраховка „Каско“, която не е била оспорена от ответника. Отделно е било прието заключението на ССЧЕ, от което са установени относими към предмета на доказване обстоятелства. Изложени са съображения за неоснователност на доводите на въззивника кое лице е управлявало застрахованото МПС, както и на кое лице е било изплатено застрахователното обезщетение, доколкото уврежданията по същото са били отстранени. Искането е за потвърждаване на решението и за присъждане на разноси за въззивното производство.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насреещната страна, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е *ограничен от посоченото в жалбата*.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Договорът за застраховка на лек автомобил „Каско“ е вид имуществена застраховка, по силата на който застрахователят поема задължение срещу заплащане на застрахователна премия за изплати на застрахования застрахователно обезщетение при реализиране на определен риск. Съгласно разпоредбата на чл. 410 КЗ, застрахователят встъпва в правата на застрахования, произтичащи от непозволено увреждане, с плащането на застрахователното обезщетение. С встъпване на застрахователя в правата на увредения, той има правото да предяви иск срещу причинителя на вредата. Основателността на предявения иск е предпоставена от това по делото да бъде установено, че за застрахователя е възникнало регресно право, а именно сключен между застрахователя и увреденото лице застрахователен договор, действащ към датата на застрахователното събитие, настъпило застрахователно събитие, вследствие виновно и противоправно поведение на ответника като в изпълнение на договорното си задължение застрахователят да е възмездил правоимащия за причинените му имуществени вреди от настъпилото застрахователно събитие.

Обемът на суброгационното право включва правата на застрахователя срещу физическото лице – пряк причинител на вредите.

С отговора на исковата молба ответникът /въззивник пред настоящата инстанция/ е посочил, че липсва валидно сключен застрахователен договор, тъй като процесната полица била без подписи на страните, от което следвал извода, че е изготвена за целите на процеса. Полицията е оспорена по съдържание, както и по отношение на датата на издаването ѝ.

Действително, налице е съдебна практика по въпроса относно възраженията, с които ответникът по предявен суброгационен иск на застрахователя може да се защитава, обективизирана в решение № 64/15.06.2010 г. по т. д. № 667/2009 г. на ВКС, I т. о., Решение № 184 ОТ 07.04.2016 Г. ПО Т. Д. № 2744/2014 Г., Т. К., I Т. О. на ВКС, съгласно която в такива случаи ответникът е трето лице по отношение на застрахователното правоотношение и той би могъл да противопостави на

застрахователя всички свои възражения, които има срещу застрахования. Той разполага с възможността да направи възражения, които се основават на застрахователното отношение, в това число и за липсата на валиден застрахователен договор, или за отсъствие на една от предпоставките, посочени в чл. 402 от ТЗ (отм.), респ. чл. 213, ал. 1 пр. 3 от КЗ /2006 г. /, сега чл. 410, ал. 1 КЗ.

Действително, представената застрахователна полица № 5C049027003 от 07.01.2016 г. не съдържа подписите на страните по договора. Видно е, че същата е сключена за автомобил с рег. № ****, марка „Мерцедес“, модел „МЛ 500“.

В първото по делото съдебно заседание ищецът е представил застрахователна полица № 5C049027 за застраховка на МПС, сключена с БНБ, носеща подписите на страните по същата, както и застрахователен сертификат със същия номер за 51 бр. МПС с период на валидност 07.01.2016 г. – 06.01.2017 г. с опис на застрахованите автомобили към същия, съгласно който под № 3 фигурира „Мерцедес МЛ 500“ с рег. № ****.

По делото е прието и заключението на ССЧЕ, изготвено от вещото лице Ваня Петрова, от което се установява, че е внесена застрахователната премия по процесния договор за застраховка „Каско“. Ето защо настоящият състав на съда приема, че договорът е влязъл в сила и е породил действие.

От събраните в производството доказателства съдът приема за установено, че напълно неоснователно въззивникът продължава да поддържа в производството възражението си за липса на валидно облигационно правоотношение по договор за имуществена застраховка „Каско“, сключен между ищеца и БНБ с предмет осигуряване на застрахователно покритие за процесното МПС. Полицията и застрахователният сертификат са били представени в оригинал в съдебното заседание, проведено на 20.07.2020 г., като съдът е извършил констатация за идентичност. Процесуалният представител на ответника е възразил срещу представянето на същите с твърдения, че това не са били идентични на представената с исковата молба разпечатка от системата на застрахователя относно сключването на договора за застраховка. Неоснователно страната е поддържала, че не е изпълнено изискването на чл. 183 ГПК. Видно е, че към исковата молба е била представена разпечатка, след което в първото съдебно заседание своевременно ищецът е представил самия документ в заверен препис и в оригинал, с оглед което и изискванията на процесуалния закон са били удовлетворени. Ищецът е установил при условията на пълно и главно доказване съществуването на документа, както и възникването на облигационното правоотношение по договора за имуществена застраховка. Ето защо и това възражение, поддържано с въззивната жалба, е напълно голословно и лишено от основание. Независимо от изложеното дотук, съдът намира за необходимо да допълни и следното:

С определение № 244 от 14.03.2013 г. на ВКС, I т. о. е допуснато касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 1, т. 1 ГПК по въпроса- налице ли е валидно възникнало застрахователно правоотношение по застраховка "Каско", при неспазване формата на договора и последиците от неспазването ѝ. Постановено е Решение № 115 от 23.07.2013 г. по т. д. № 348/2012 г., Т. К., I Т. О. на ВКС, в което е даден следния отговор:

"Неспазването на законоустановената форма за действителност на търговската сделка не води автоматично до нищожност и това е едно от различията между търговското и гражданско право, където нищожността настъпва независимо от поведението на страните. В търговското право неспазването на формата, за да доведе до нищожност на сделката изисква по арг. на чл. 293, ал. 3 ТЗ оспорване на действителността на сделката. Така тази законова постановка доближава нищожността, поради неспазване на формата за действителност в търговското право до унищожяемостта на сделките по ЗЗД / чл. 27 и сл. /Или нищожността, при неспазване на изискването за форма на сделката в търговското право, може да бъде преодоляна чрез разпоредбата на чл. 293, ал. 3 ТЗ". Направеният извод е, че страната не може да се

позовава на недействителност на договора, ако от поведението ѝ може да се заключи, че не е оспорвала действителността на изявлението на другата страна. Такова становище е застъпено последователно в практиката на ВКС по въпроса /решение № 50 от 25.04.2012 г. на ВКС, по т. д. № 95/11 г. на ВКС, II т. о. и решение № 71 от 22.06.2009 г. по т. д. № 11/09 г. на ВКС, I т. о., която е обявена за неизгубила значение с Решение № 25 от 24.07.2017 Г. по т. д. № 3135/2015 г., Т. К., II Т. О. на ВКС/.

Следователно на това основание застрахователят не би могъл да се освободи от отговорността си да изплати обезщетение на увреденото лице, което означава, че подобно основание за недължимост е неприложимо и по отношение на регресния дълг на делинквента. Той не би могъл да се позове на нищожност на сделка поради липса на форма /какъвто порок в отношенията между страните по тази сделка не съществува/ и при наличие на всички останали елементи на регресната му отговорност да се освободи от задължението си да възстанови платената сума. Ето защо, дори и подписите на полицата да не са положени от лицата, сочени за нейни автори, това не е основание да се приеме, че договор не е налице, доколкото същият би бил валиден, дори и да не беше подписан.

Ето защо съставът на въззивния съд приема, че между застрахователя и застрахования е налице застрахователно правоотношение; постигнато е и съгласие по основните параметри на договора, а от поведението на страните по същия следва да се заключи, че действителността на правоотношението не е била оспорена, като застрахователят е изпълнил задължението си да изплати застрахователно обезщетение за причинените в резултат от поведението на ответника имуществени вреди.

По другия довод на жалбоподателя за наличието на противоречие в представените по делото доказателства - едно лице е посочено като застраховано, друго е управлявало автомобила, съответно е предявило претенция за изплащане на обезщетение, а последното е било заплатено на трето лице, поради което искът е следвало да бъде отхвърлен, въззивният съд приема следното:

От представените по делото доказателства е установено, че договорът за имуществено застраховане е бил сключен между ищеца и БНБ /последното държавно учреждение/. Ясно е, че с оглед правосубектността на застрахованото лице, застрахованото имущество може да бъде използвано по предназначение само посредством действията на физически лица по управление на автомобила. Както материалният закон, така и сключеният договор за имуществено застраховане не въвеждат изисквания по отношение на конкретното физическо лице, неговите качества и свързаност със застрахования, които да обуславят възникване на правото на застрахования да получи застрахователно обезщетение, респ. предпоставките за възникване на задължението за застрахователя да го изплати. Ответникът не е въвел конкретно оспорване, че с оглед личността на физическото лице водач на МПС към момента на настъпване на произшествието за застрахователя е било налице основание да откаже изплащането на обезщетение, но последният неправомерно е заплатил такова. Ето защо и кой конкретно е бил водачът на застрахованото имущество, респ. кой е подал искането за изплащане на застрахователно обезщетение, се явява обстоятелство ирелевантно за разрешаване на правния спор, доколкото ответникът не твърди във връзка с качества или действия на това физическо лице за застрахователя да е възникнало право да откаже да репарира вредите, настъпили за застрахования от увреждането на застрахованото имущество. Още повече ответникът не е легитимиран да релевира възражение, че застрахованият не е бил надлежно представляван при завеждане и ликвидиране на преписката, образувана при ищеца, във връзка с конкретната застрахователна щета.

По отношение на лицето, за което по делото е установено, че нему е изплатено застрахователно обезщетение, а именно „Б.С.Р.“ ЕООД, следва да се посочи, че от съдържанието на псимените доказателства, прието в производството и заключението на ССЧЕ в производството е доказано, че това е лицето, извършило ремонтно-

възстановителните работи по отстраняване на уврежданията, възникнали от процесното ПТП, причинено от неправомерното поведение на ответника. По делото по безспорен начин е установено, че застрахователят е изплатил на извършилия ремонтните дейности сервиз стойността на същите /съгласно заключението на САТЕ/.

Плащането на застрахователно обезщетение може да бъде извършено както чрез изплащане на сума в размер на пазарната стойност на действително претърпените вреди, изчислени към момента на настъпване на събитието, така и в натура – чрез извършване на необходимите за отстраняването на щетите ремонтни дейности. От представените в производството доказателства е установено, че застрахованото лице е получило застрахованото имущество след ремонт във вида му отпреди произшествието, а застрахователят е изплатил възнаграждение за извършените ремонтни дейности на легитимираното да получи плащането лице - „Б.С.Р.“ ЕООД. Следователно не се касае за противоречие и неизясненост на делото от фактическа страна, а за неоснователно възражение от страна на ответника, което не обуславя извод за неоснователност на предявената претенция поради липсата на регресно вземане за ищеца срещу ответника.

За пълнота следва да се посочи, че доводите на особения представител на ответника относно генерирането на разноски в производството не касаят правилността на съдебния акт, с който предявеният иск е уважен. Особеният представител на ответника е направил допустими, макар и неоснователни оспорвания, с оглед които за ищеца е възникнало процесуално задължение във връзка с разпределената му в производството доказателствена тежест да релевира доказателствени искания за извършване на процесуални действия, което е наложило и извършването на разноски. По общите правила на чл. 78 ГПК съдът разпределя отговорността за разноски съобразно изхода от спора, който в конкретния случай е загубен от ответника. Следователно и правилно разноските са възложени в тежест на тази страна.

Пред въззивния съд не са наведени други конкретни доводи във връзка с правилността на първоинстанционното решение, с оглед което и при съобразяване на правилото на чл. 269 ГПК за въззивния съд е налице ограничение да изследва останалите предпоставки за уважаване на предявения иск. Поради съвпадение на изводите на двете съдебни инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По разноските за въззивното производство:

С оглед изхода от спора правото на обезвреда за сторените в хода на въззивното производство разноски принадлежи само на въззиваемата страна. Искане в този смисъл е своевременно заявено, като в настоящото производство страната е представлявана от адвокат, а по делото са представени доказателства за реалното извършване на разноските за заплащане на възнаграждението му. Съобразно намиращия се на л. 33 в кориците на въззивното дело списък по чл. 80 ГПК се претендира сумата от 510 лева, с оглед което и претенцията за разноски следва да бъде изцяло уважена, като сума в посочения размер се възложи в тежест на въззивника.

Съгласно разрешението, дадено с т. 7 на ТР № 6/2013 г., ВКС, ОСГТК правилото на чл. 71 ГПК установява задължение за внасяне на държавни такси и разноски по водене на делото. Държавната такса е цената, определена от държавата за защитата, която се търси от съда в исковия процес. Тази такса се заплаща винаги, когато се подава искова молба или жалба и с оглед изискването на чл. 128, т. 2 ГПК, чл. 261, т. 4 ГПК и чл. 284, ал. 3, т. 4 ГПК съставлява условие за редовността на сезирането на съда. Таксата се дължи от страната, в чиято полза се предприема процесуалното действие по защита на правата ѝ, тъй като процесуалните представители упражняват нейните процесуални права. Поради това, задължението за внасяне на държавна такса при обжалване не може да бъде възлагано на други лица, които нямат качеството страна в процеса. Особеният представител, макар и назначен с акт на съда по реда на чл. 47, ал. 6 ГПК, не упражнява свои процесуални права, а тези на страната, която представлява.

Следователно не особеният представител е задължен за заплащането на такси и разноси, а представляваната от него страна, която не е освободена от заплащането им. Дължимата държавна такса по жалбата и разноските следва да се присъдят от съда с решението по спора и да се възложат на съответната страна, съобразно изхода на делото. Доколкото подадената от името на ответника жалба е неоснователна, то и в тежест на страната следва да се възложи държавната такса за въззивното производство, която не е заплатена. Същата е в размер на 25,00 лева и се дължи в полза на съда.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 20116349 от 14.05.2021 г., постановено по гр.д. № 22632/2019 г. по описа на СРС, ГО, 120 състав.

ОСЪЖДА АТ. АНГ. Д., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „ЗАД Б.В.И.Г.“ АД, ЕИК ****, сумата от **510,00 лева** – разноси за производството пред СГС.

ОСЪЖДА АТ. АНГ. Д., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 77 ГПК в полза на Софийски градски съд сумата от **25,00 лева** – държавна такса за производството пред СГС.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____